

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL
FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

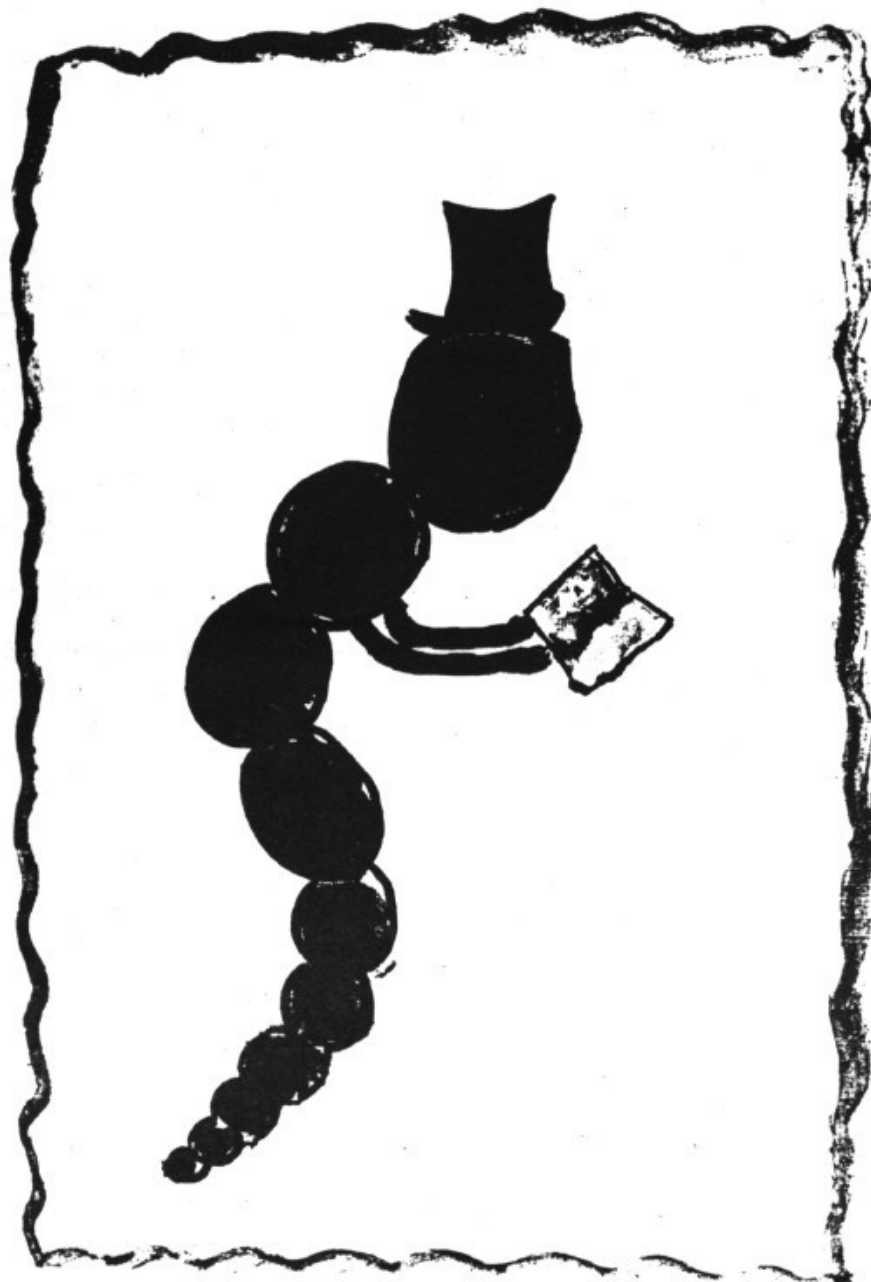
ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

**PRENSA
FORANA**

Número 77

DESEMBRE

Any 1992

Sumari

Editorial i sumari	2
Nadal a la Capella Fonda	3
Les nostres possessions (V):	
Roqueta (3)	4
Bullit de notícies	8
Demeografia. Telèfons	10
Biblioteca Municipal	10
El Temps. Temps passat	11
Casa de la Vila	12
Una vegada a l'any	14
La Contaminació acústica	14
Excursions	16
Carrerany Esportiu	17
Feim Carrerany	20
Index d'autors-1992	21
Index d'articles-1992	22

Fotografies:

Magí Ferriol Bauzà
Onofre Sureda Ribas
Sa Nostra

Dibuixos:

Mireia Rosa Ferriol

PORTADA:

Dibuix de na Catalina Oliver
Bunyola, guanyador del concurs
de la Biblioteca Municipal.

EDITORIAL

La Llei d'Espais Naturals (LEN) aprovada pel Parlament Balear la passada legislatura va posar fi a una etapa de la nostra història marcada per les batalles constants entre el moviment ecologista i algunes promotores urbanístiques per presservar o edificar alguns espais naturals que havien escapat del primer boom de la construcció. Sa Dragonera, Es Trenc, S'Albufera, Sa Canova, Capocorb o Mondragó són topònims que han quedat per recordar una lluita col·lectiva i desordenada, incapaç de frenar el desordre que imposava la lògica de les inversions, mancada d'unes Directrius d'Ordenació del Territori que harmonitzassin el creixement i la conservació del patrimoni comú.

La Llei d'Espais Naturals no organitzava el territori de les Balears, no ens permetia saber QUE podiem fer i ON podiem fer-ho, però almanco delimitava els espais en NO podiem fer determinades construccions, almanco presservava una part substancial del nostre paisatge. No era la terra de Canaan, però era una passa endavant en la travessa del desert.

Ara, el Parlament balear, a instàncies del grup PP-UM, ha iniciat els tràmits per modificar aquella llei. Els arguments de la majoria són ben vàlids: el text vigent de la LEN presenta unes equivocacions, uns errors que s'han de subsanar per no perjudicar interessos legítims. Seria necessari estar-hi d'acord si els diputats del PP-UM haguessin explicat, un per un, els errors que han detectat a la LEN i si justificassin cada un dels retalls que proposen.

No ho han fet, i això ha obert la veda de les sospites. L'experiència ens fa veure interessos particularment inconfesables darrera cada quarterada usurpada a la natura, darrera cada paisatge furtat a les generacions futures. Més quan el text presentat pel PP-UM és particularment impresentable, amb errors que delaten presses i amb uns mapes indexifrables que fan impossible el debat. En alguns cassos, els retalls són tan grans que just els explica la demagògia o la venjança.

(Continua a la pàgina 7)

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Jaume Mestre Llompart
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Bartomeu Pastor Sureda, Club Ciclista de Maria de la Salut,
Jaume Santandreu Sureda, Pep Ferriol, Pere Crespi, Francisca
Maria Mas Font.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

NADAL A LA CAPELLA FONDA

RELIGIÓ I POBLE

Enguany serà la tercera vegada que, per a Nadal, intentam reviuire la nostra història, fent, amb l'ajuda de tots, una magna i magnifica exposició a la Capella Fonda.

El primer any varen ser les eines i els ornejos del camp, en un Nadal de Terra.

L'any passat va tocar a les entranyables coses de la casa.

Aquest any voldriem reviuire un caire especial de la nostre història, com a persones i com a poble, com és la religió. La religió és un fet que, per bé i per mal, ens ha mercat a tots. Tots estam batiats, tots hem fet la primera comunió, a tots els nostres morts els acomiedam amb un funeral... Gairebé tots, per art, per tradició i fins i tot per devoció, guardam a Ca Nostra algún objecte religiós.

La religió, com totes les coses que hem heretat dels nostres avantpassats, ha tingut per a tots nosaltres moments positius i punts negatius. Moments de passar gust i moments de passar pena.

Així com el primer any, quant contemplavem un erer, un garbell o una arada, ens neixia un sentiment contradictori de goig per la feina feta i de calfred per les suades que ens costava arrebassar d'aquesta terreta nostra un crostó de pa. De la mateixa manera quan dèiem religió neix tot d'una dins nosaltres un moviment de records positius, de festes i il·lusions d'infants, com també un sentiment negatiu, per alguns negativíssim, de pors, sermons, represions, inferns i avorriments...

Precisament d'això es tracta: de recordar, acceptar, perdonar i estimar el nostre passat. Però també recordam la història per intentar redressar-la per camins millors, més lliures i més autèntics.

Es tracta, idò, de recordar, mitjançant la resonància dels objectes, la religiositat del nostre poble, tot just per intentar, amb tots els aspectes per a la gent senzilla de bona fe del passat i del present, posar-la al dia i hora dels moments presents.

Hi ha molt de camí per fer. Com diu l'enginyós retruc de la dita antiga: **TOTS ELS CAMINS DUEN A ROMA, PERÒ MOLTS POCS ENS RETORNEN A BETLEM** i és a Betlem, amb tota la seva pobresa i oloreta de

fems, on hi troben la verdadera pau, la tendresa divina i humana.

I ara que ja us he adossat el sermó, anem per feina.

Es tracta de treure del calaixos i de despenjar de les parets els objectes religiosos de ca vostra: rosaris, estampes, vels, missalets, quadres...

Cada any, recordam que la gràcia està en que els objectes siguin com més antics millor.

Així com el primer any l'església va poder aportar molt poca cosa, ja que, per desgràcia els capellans d'un temps no solien emprar les arades ni les seguidores, enguany tendrem molt que treure... L'Església de Maria guarda, talment com nosaltres guardam les botonades d'or de les vostres padrines, un petit tresor de calzes, copons, custòdies, veracreus, enceners, canalobres, cassulles... Tot això ho ha anat pagant el poble i és ben just que, de tant en tant, malgrat ara ja no es facin quaranta hores ni dominiques, ho pugui contemplar, fruit i, fins i tot tocar.

Com que les estampes, els recordatoris o dels rosaris pesen poc, creim que enguany no ens durà tanta de feina a replegar les coses.

Des d'ara mateix podeu començar a dur coses o avisar a la rectoria o a qualsevol persona del comitè que enguany el formen els mateixos que ho son permanentment:

Miquel Capó, Guillem Mas, Francisca Jordà, Antoni Fornés, Bartomeu Pastor, Jaume Santandreu.

LES NOSTRES POSSESSIONS: (v)

ROQUETA (3)

3. ROQUETA SEGLE XX

Entre l'acabament del segle XIX i l'inici del segle XX la família de Joaquim Villalonga Fortuny estableix 461 hectàrees (unes 649 quarterades)

Possessions	Hectàrees	Any de l'establir	Num. parcel·les resultant
sa Torreta	53	1880-1890	35
son Niell	48	1880-1890	39
Rafal Nou	52	1895-1896	42
son Fogueró	37	1895-1896	29
Roqueta	263	1889-1904	197
sa Font	8	1889-1904	7
	461		349

Ara és el moment de recordar aquella glosa, segurament del segle XIX, que de manera tan clara ressaltava els béns dels senyors de Roqueta:

**Sa Font i son Fogueró
s'Hort d'en Marçal (1) i Roqueta
son Niell i sa Torreta
i son Suau a la dreta
tots són del mateix senyor**

Entre 1880 i 1900 s'estableixen sa Torreta, son Niell, es Rafal Nou, son Fogueró, sa Font i part de Roqueta (una trinxa de 60 quarterades i mitja, entre la carretera de Maria a Sineu i es Rafal Nou). Hem trobat un document de 29 de febrer de 1888 que esmenta una venda, per part de Joaquim Villalonga i Fortuny, de 60 quarterades a Enric Sureda i Morera.

Com a la immensa majoria dels establits del XIX i XX, els senyors primer començaren per vendre les terres més allunyades de les cases. En el cas que estudiem les terres de més enfora eren sa Torreta, son Niell, es Rafal Nou, sa Font i son Fogueró.

La família Villalonga, a l'acabament del segle XIX estava tan endeutada que ja no podia pagar els préstecs, i els creditors es quedaven amb les terres que posteriorment establien. En són un exemple, les 60 quarterades abans es-

mentades, que s'havia quedat Enric Sureda i Morera, i que posteriorment establí. El 1891, davant el notari don Guillem Sancho, Gaspar Perelló i Nadal, de 41 anys, casat i secretari de l'Ajuntament de Maria comprà a Enric Sureda, de 29 anys i fadrí, tres quarterades a Roqueta de Baix.

Arribats a 1898 i, malgrat totes les vendes, els senyors de Roqueta seguien endeutats i només els quedaven ja 154 quarterades. A causa d'aquestes hipoteques, l'any 1899, dia 1 de maig, i davant el notari Antoni Planas, consta que les cases i les 154 quarterades de Roqueta eren ja de Joan Solivellas i Mestre, prestamista de la família Villalonga. El senyor Joan Solivellas i Mestre tenia sis fills: Bernardí (metge), Guillem, Joan, Teresa, Margalida i Antònia. Com que Joan Solivellas havia fet testament i deixava les 28500 pta del préstec a la família Villalonga al seu fill Bernardí, aquest es quedà amb la possessió.

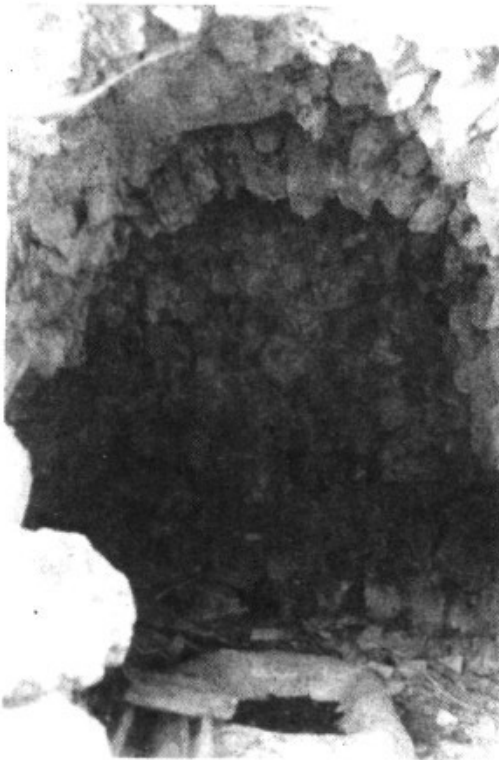
Bernardí Solivellas i Arbona, que era metge de Sant Joan, hagué de parcel·lar ràpidament per pagar les hipoteques que els senyors Villalonga tenien sobre Roqueta. Immediatament posà fil a l'agulla i cercà compradors per a la finca. Dia 25 d'abril de 1902,

NOTES

(1) S'Hort d'en Marçal és el mateix que es Rafal Nou. Son Suau era l'única possessió que no quedava dins el terme de Maria.

davant el notari Miquel Ignasi Font, de Palma, compareixen Bernardí Solivellas i Arbona, metge de Sant Joan, casat, de 36 anys, i Bartomeu Jordà i Mas, fadrí, presbiter, de 59 anys, veí de Maria. Consta que Bernardí Solivellas era propietari de Roqueta, amb casa rústica i 154 quarterades. Confronta amb el camí de Maria a Sineu, camí d'es Carreró Gran, carrer Major, camí de Maria a Roqueta, Son Vallfogó i son Fogueró. El senyor Solivellas ven al senyor Jordà:

- un tros del pinar
- els tancats Vinya Vella, Vall d'Aran, Virya

Jove, Torrerussa, Vinyeta, jardí, sequer, Clova dels Ametllers, Tanca de s'Era, el tros entre la Tanca de s'Era i el camí de les cases a Maria, s'Hort d'en Canet, Pineda, Ullastrar i son Canet.

- la casa del predi excepte el celler i el cup
- Tot això feia un total de 92 quarterades.

El senyor Solivellas es quedava amb les restants 62 quarterades:

- part del pinar, tancat de s'Alzinar o Pleta, s'Hort Gran, Tancat de sa Clova, de sa Gruta, el Sestador, Pinar dels Infernets i Baix de s'Hort.

- una part de la casa amb el celler i el cup

El venedor senyor Solivellas i el comprador capellà Bartomeu Jordà acordaren:

1. Les parets de les cases i de la finca seran amitgeres, així com els camins que porten a la casa i al Tancat de Vinya Vella.

2. El comprador podrà emprar l'aigua de la Bassa de sa Pleta que forma part de la finca del venedor, usant la canaleta existent, essent però a

càrrec del comprador la conservació de la bassa i de la canaleta.

3. El preu de la venda en escriptura és de 20000 pta, que rebé el senyor Solivellas del senyor Jordà. Aquest acceptà (2).

Bartomeu Jordà i Mas, capellà, a causa de greus dificultats econòmiques, dia 28 d'abril de 1902, i davant el notari Miquel Ignasi Font declara que la finca ha estat comprada a parts iguals amb el sr. Gaspar Perelló i Nadal. Dos dies abans, dia 26 d'abril de 1902, Bartomeu Jordà i Mas, fadrí, vicari, veí de Maria, havia atorgat poder a Gaspar Perelló i Nadal, major d'edat, casat, secretari de l'Ajuntament de Petra, per establir sencera o a parcel·les les 92 quarterades de Roqueta al comptat o a terminis. El secretari Perelló era un home de gran experiència en l'establiment de finques. A principis de 1903, Gaspar Perelló i Nadal, i Bartomeu Jordà i Mas, s'havien repartit la finca, havent-li, el sr. Perelló, pagat la part proporcional. Una prova de l'endeutament del vicari és que ja havia venudes i escripturades 6 quarterades a Antoni Bergas i Fons, perbiter, Antònia Perelló i Nadal, Llorenç Castelló i Ribas, Rafel Perelló i Nadal, i Antònia Bergas i Vanrell. Restaven, per tant, 85 quarterades, 3 quartons i 90 destres, a repartir entre el secretari i el vicari (3)

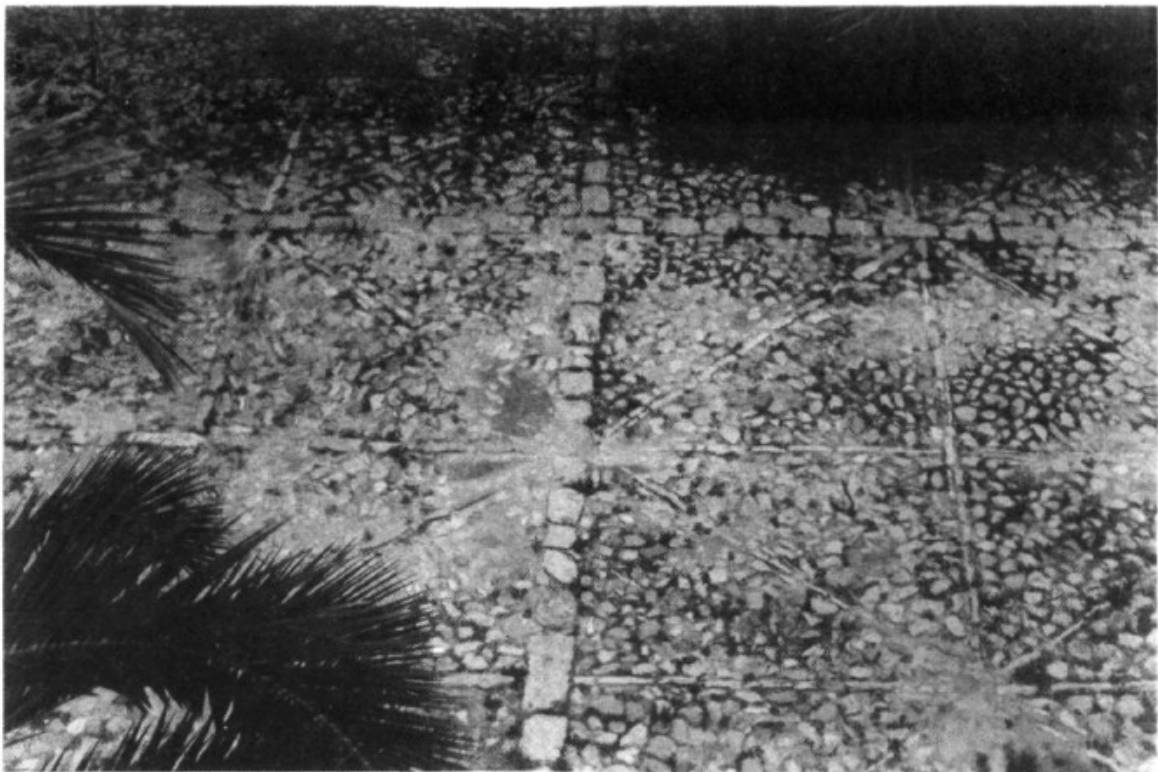
(2) Tenim informació oral, de gent major del poble, que conta que el capellà Jordà havia comprat la finca com a intermediari de la Sra. de son Roig. Una volta comprada, a la Sra. de son Roig ja no li interessà i el capellà cercà la manera d'establir-la i de posar-se cabal.

(3) 1 destre = 17,7575 m²

100 " = 1 quartó

1 quartó = 1.775,75 m²

1 quarterada = 4 quartons

Quan les coses estaven a punt d'arreglar-se entre Gaspar perelló i Bartomeu Jordà, dia 7 de novembre de 1904, a l'edat de 61 anys, morí el vicari Jordà (4)

Dia 11 de novembre de 1904, D. Jordi Martorell i Rubí, prèvere, veí de Palma, i D. Jordi Carbonell i Pastor "Es Capellà des Pas", veí de Maria, testificaren que Francesc Jordà i Mas, subdiaca, i D. Pere Jordà i Mas, vidu, eren hereus, el primer en propietat i el segon en usdefruit, de Bartomeu Jordà i Mas, segon testament efectuat davant el notari de Palma D. Francesc de Paula i Massanet (dia 10 de novembre de l'any 1900). També ratificaren el poder entre Bartomeu Jordà i Mas i Gaspar Perelló i Nadal de 26 d'abril de 1902 que atorgava al Secretari llibertat per establir totalment o parcialment.

Dia 4 de gener de 1905 els hereus del sr. Bartomeu Jordà i Gaspar Perelló acordaren:

1. Instruir informació possessòria de les 86 quarterades, i, una vegada feta la inscripció de la informació a favor del sr. Perelló, atorgar escriptura pública de venda a favor de Francesc Jordà.

2. Les cases i 9 quarterades als voltants de les cases, s'Hort de son Canet d'una quarterada, el pinar de son Canet o dels Infernets, de cinc

quarterons, una part del pinar Gran de 9 quarterades.

3. El sr. Francesc Jordà ha de cedir els usdefruits al seu pare Pere Jordà i Mas mentre visqui.

4. Totes les parets seran amitgeres

5. El sr. Gaspar Perelló es queda amb 32 quarterades

6. Les restants 40 quarterades s'establiran a particulars.

Fins a l'any 1910 la cosa no quedà del tot aclarida. Entre 1904 i 1907, el secretari Gaspar Perelló comptabilitza els següents viatges per motius dels establits de Roqueta:

-10 viatges a Petra

-4 " a Inca

-4 " a Sineu

-10 " a Sant Joan

-28 " a Palma

El sr. Perelló s'havia encarregat de tota la part tècnica, jurídica i administrativa dels establits. Els beneficis, una volta descomptats els jornals i despeses del sr. Perelló, eren proporcionals. La comptabilitat que hem pogut consultar del sr. Perelló és clara i meticulosa. No hi manca res sense anotar.

Mentrestant, les cases seguien ocupades per la família Villalonga. Hem trobat una nota (de 22 de novembre de 1911) d'un pagament de la venda de la casa per part de la sra. Manuela Villalonga i Fortuny al sr. Francesc Jordà i Mas. La cosa no havia pogut acabar pitjor per a la família Villalonga: haver de pagar arrendament per seguir en unes cases que durant segles

(4) D'ençà la compra de Roqueta i el consegüent endeutament, s'agreujà la salut del vicari.

haviem estat dels seus avantpassats (5)

Les restants 62 quarterades que no hem descrites també varen ser establides en petites parcel·les. L'Hort, Gruta, Cup i Celler passaren a poder del matrimoni Gelabert Carbonell. L'amo Antoni de Roqueta (6) que havia entrat de pagès el 1908 a les cases on hi havia el celler i el cup, acabà per comprar la part restant de les cases i entre 12 i 14 quarterades (s'Hort, gruta).

És a partir de 1912 quan Roqueta sofrirà grans canvis. El capellà Francesc Jordà introduirà canvis estructurals a les cases, sembrarà ametllers, etc. Per un altre costat Gaspar Perelló i Nadal (1848-1922) i el seu gendre Bartomeu Pastor i Monjo ("l'amo en Bartomeu Cotó") tragueren part del pinar, construïren unes cases, sembraren ametllers i figueres, etc.

El capellà Francesc Jordà tenia per "amo" el seu germà Pere. A la mort del capellà, les propietats passaren als seus renebots Pere, que heretà les cases i 9 quarterades, i Rafel, Catalina, Joana Aina, Antònia i Gabriel ... el Pinar Gran i el Pinar dels Infernets (7)

Actualment a Roqueta hi resten dues grans propietats (la de Pere Jordà Vanrell i la de

Bartomeu Pastor Pascual). La resta, tenen com a màxim unes 7 quarterades.

Els productes més importants són els ametllers, el bestiar de llana i els porcs. Hi ha hortets familiars ja que es tracta d'una zona de molta d'aigua. Als darrers anys s'hi ha perforat el pou que ha de subministrar aigua al poble.

La infraestructura consisteix en electricitat, telèfon, camins asfaltats...

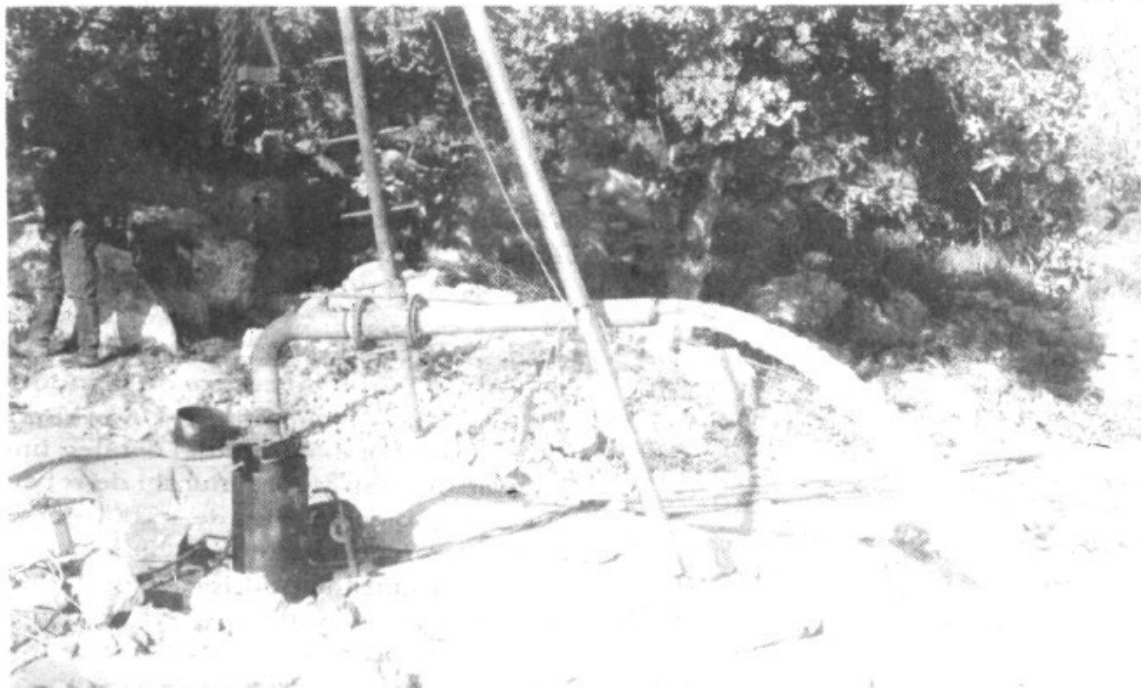
L'altura, un entorn privilegiat de pinars, garrigues, ullastres i alzines, està afavorint la construcció de casetes que esperem que no acabin per degradar un paisatge tan interessant.

Bartomeu Pastor Sureda

(5) Algunes persones majors ens han explicat que la família Villalonga s'emportà tot el mobiliari de les cases amb carros llogats a Maria.

(6) Informació oral de l'amo en Miquel de Roqueta.

(7) Informació de Pere Jordà Vanrell "de Roqueta".

(Editorial: ve de la pàgina 2)

Si la LEN ha de reformar-se és necessari el consens. L'Ordenació del Territori no pot ser moneda de canvi, no pot estar en mans de transfuges ni pot ser imposada per les majories. No podem malbaratar els mapes cada quatre anys en funció dels resultats electorals. La seguretat jurídica demana estabilitat.

Després de nou anys d'autonomia encara

no tenim aprovades unes Directrius d'Ordenació del Territori previstes a la Llei. El present i el futur són plens d'incertesa. Terra i ciutadans cohabituen sense cap llei que els empari. Mai no sabem que passarà demà. La LEN va ser una passa endavant. Ara no hauríem de tornar a Egipte.

(Editorial conjunta de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca)

BULLIT DE NOTÍCIES

ES CELEBRA LA TRADICIONAL TROBADA DE PINTORS A SA POBLA

El passat diumenge dia 22 es celebrà a sa Pobla la ja tradicional Trobada de Pintors, la més participada de les seves edicions.

Un total de 106 pintors varen realitzar obres referents als voltants de la vila. Es repartiren per el indrets més significatius del poble i era cosa normal veure en un petit tram més d'un pintor reproduint un edifici o carrer des de punt de vista distints. Les obres realitzades es varen entregar al Museu d'Art Contemporani de sa Pobla i com ja es tradició es celebrarà un sopar que acabarà amb una subasta de les obres. Els doblers recaptats, aniran a parar al patronat del Museu per a la dotació d'aquest i l'organització d'activitats.

MALLORCA SOLIDÀRIA

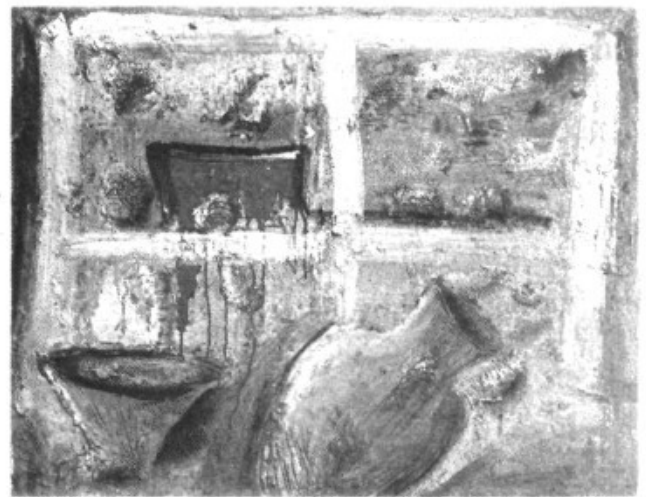
Cap al 0'7%

CAMPANYA "MALLORCA SOLIDÀRIA CAP AL 0'7%"

Organitzat per Justícia i Pau de Mallorca i amb el suport del Consell Insular de Mallorca s'ha iniciat la campanya "Mallorca Solidària, cap al 0'7%". Els objectius de la mateixa són l'augment del coneixement del problema i de la sensibilització ciutadana sobre la marginació, el subdesenvolupament, la fam, les relacions Nord-Sud i la petenciació de la solidaritat del poble mallorquí. S'intenta un compromís de les institucions i associacions de Mallorca d'adherir-se a la campanya i de dedicar un percentatge dels seus pressupost al Tercer Món.

PERE ALEMANY EXPOSA A BERLÍN

El nostre Pere Alemany exposa les seves darreres obres a la ciutat alemanya de Berlín. L'inauguració es va celebrar el passat dia 20 de novembre a la galeria Otto-Nagel i estarà oberta fins a finals del proper mes de desembre. La mostra, la primera de'n Pere a Berlín, està integrada per 20 obres damunt paper i tela abix el títol de "Igñi".

EXIT DE LA MANIFESTACIÓ EN DEFENSA DE LA LLEI D'ESPÀIS NATURALS

El 26-N serà recordat com la major protesta de la història en defensa dels espais naturals a Mallorca. Més de 15.000 persones es manifestaran a Ciutat en contra de la modificació plantejada per la majoria PP-UM al Parlament Balear, que vol excloure del catàleg una sèrie d'espais de gran valor natural i de rebaixar els nivells de protecció. Més de 15.000 persones es manifestaren pels carrers de Ciutat i això ha de fer reflexionar als polítics, a tots, damunt la necessitat i la voluntat de la ciutadania de conservar la poca natura que ens queda.

ELECCIONS AL CONSELL ESCOLAR

Els dies 17 i 18 de Novembre es celebraren eleccions al Consell Escolar deñ Col·legi Públic A. Monjo. Els candidats que resultaren elegits foren els següents:

Representants dels professors:

- D. Onofre Sureda Ribas
- Dª Silvia Ribas Nicolau
- Dª Antònia Torelló Martí
- Dª Francesca Montamarta Bergas

BULLIT DE NOTÍCIES

Representants dels pares:

- D. Sebastià Miralles Roig
- D. Pere Antoni Bunyola Quetglas
- Dª Isabel Cifre Font

Representants dels alumnes:

- Dª Magdalena Mestre Ferriol
- D. Gabriel Bergas Fons

Per la seva banda, l'Ajuntament ha designat com a representant seu al Consell Escolar D. Bernat Quetglas Jordà.

LA "GROSSA" DE NADAL TOCARÀ A MARIA

Això és el que diuen que ha dit un bruixot que té molta experiència en endevinar coses d'aquestes. I encara ha precisat més: tocarà al número de les paperetes d'una associació de Maria. Vos recordam que les associacions que venen loteria de Nadal són l'A.P.A. Fent Carrerany, la Penya barcelonista i el Club d'escacs. Si algú encara no ha comprat paperetes, però li aniria bé tocar qualque diner per treure el cap de l'aigua, convé que no badi i faci via a comprar-ne. Encara que no creguem en les bruixes, si guanyam haurem de dir allò que diuen els gal·legs: "haberlas, haylas".

EL FORN DE MARIA

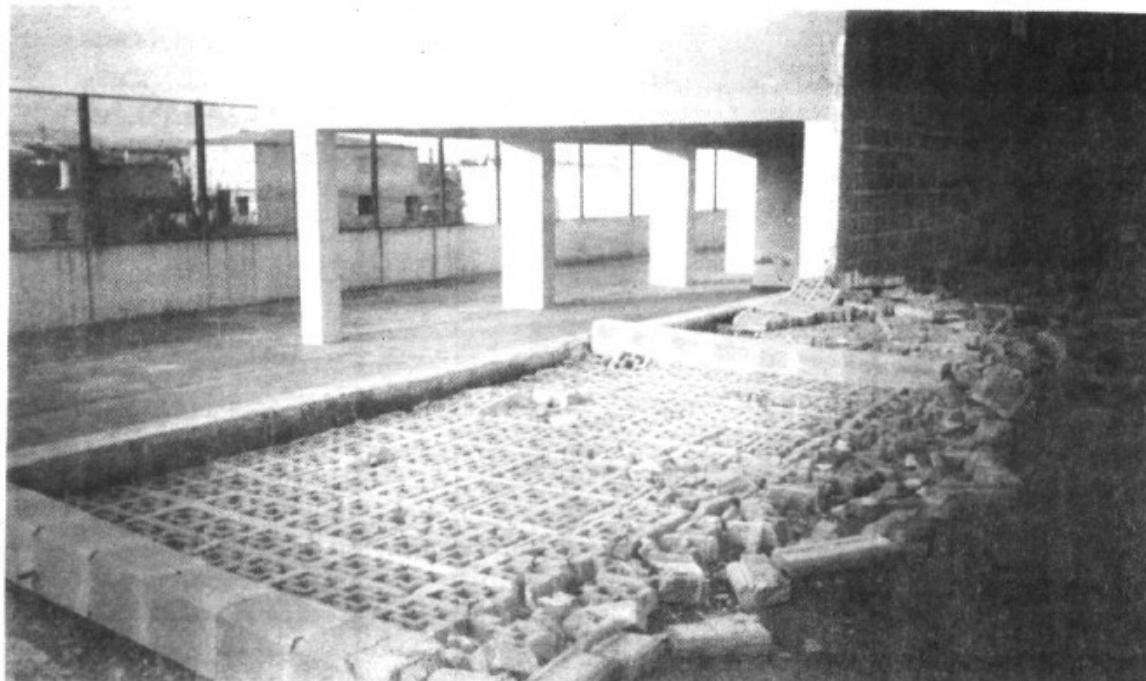
L'antic forn de Casa Fornera torna estar obert. Des del dia dos d'octubre està regentat per Na Balbina Murillo. Les especialitats de la casa són les enseïmades, les tortades, els pastissos, el pa integral, el pa pagés... Està al carrer de l'Església, n° 5. Desitjam que el forn tengui continuïtat i bones ventes.

CURS D'INFORMÀTICA

El dia 2 de desembre començarà un curs d'informàtica pels alumnes de l'escola que hi estan interessats. S'hi han apuntat una vintena de nins i nines. Amb les aportacions econòmiques dels alumnes s'han adquirit dos ordinadors per l'escola, ja que el professor que impartirà el curs no cobrarà la feina. L'Ajuntament també ha mostrat la seva bona disposició i està a punt de comprar també un ordinador per l'escola. A veure si entre tots agafam el tren de les noves tecnologies!

ELS BÀRBARS DE TORN.

No passa cap de setmana que no es faci malbé un vidre, una porta o alguna dependència de la part nova de l'escola de d'alt. Es cert que l'edifici no està prou protegit, però també hi ha molts de bàrbars que no descansen ni els diumenges.

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

L'amo Antoni Ferriol Castelló que morí el passat 16 de novembre a l'edat de 73 anys. Vivia al carrer Villalonga, 42.

Què descansin en pau.

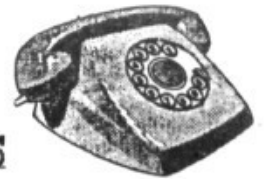
BIBLIOTECA MUNICIPAL

Com sabeu, s'havia convocat un "Concurs per a la mascota de la Biblioteca. La participació ens ha deixat contents i per això volem donar les gràcies a tots els participants.

El concurs es realitzà el dissabte, dia 28 de novembre a les 9 del matí. Formaven el jurat na Mª Jerònia Quetglas i en Pere Ferriol, lectors de la biblioteca, el Regidor de Cultura i la Bibliotecària. El premi fou concedit al dibuix de na Catalina Oliver Bunyola. Poc després el Regidor de Cultura, Joan Sabater, li lliurà un gran estoig d'arts per a que pugui fer molts més dibuixos i li donà la més sincera enhorabona.

La mascota serà seprduïda en pedaç. Podreu arambar-vos a veurer-la en estar feta.

Francesca Maria Mas i Font.
(El dibuix el reproduïm a la portada)

TELFONS D'INTERÉS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITÀRIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIK	525252
CASES MONGES	525144
LOCAL 3 ^a EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARS

AJUNTAMENT

de 8:30 a 15 hores

APOTECARIA:

Matí 9 a 13 hores

Horabona 16:30 a 20:30 hores

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres de 18 a 20 h.

Dimecres de 17 a 20 hores

Dissabtes de 10 a 13 hores

LINIA MARIA-PALMA:

Maria 7:30 i 15 hores

Palma 13 i 19 hores

LINIA INCA-MANACOR:

Inca 12 i 19:25 hores

Manacor 9 i 10 hores

(El pas per Maria és quasi imprevisible)

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUA-DA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al **855043**

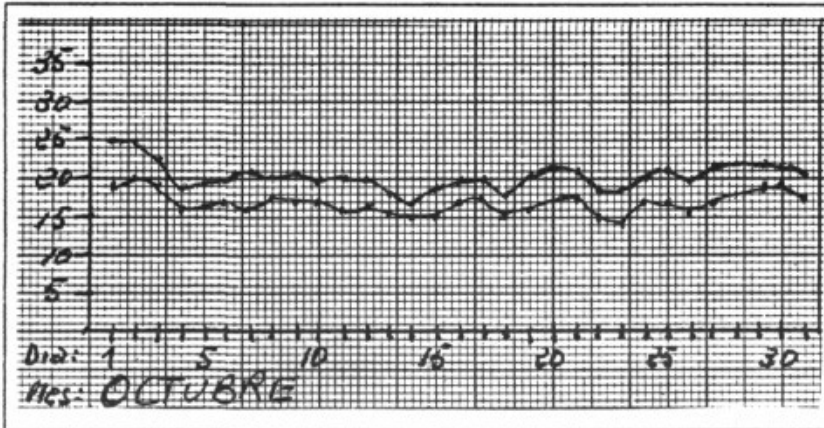
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

Sol

HUMIDITAT		Temperatura Màxima
Dia 2	21	25°C (Dia 1 i 2)
Dia 4	9	Temperatura mínima
Dia 8	8	14°C (Dia 23)
Dia 9	21	Temperatura Mitjana
Dia 12	7	18°C
Dia 13	25	Mitjana màxima
Dia 14	12	21°C
Dia 17	9	Mitjana mínima
		16°C

TOTAL: 475 LITRES

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

DESEMBRE DE 1.986

- Ja hem d'encendre el foc un altre any.
- Itinerari urbanístic.
- Pàgina bíblica.
- Temps de juguetes.
- El Numància, un club autogestionat pels mateixos jugadors.
- Educació responsable.

DESEMBRE DE 1.987

- Els topònims al terme de Maria.
- Pinzellades d'història balear.
- La Columna de la llengua: Els Barbarismes II.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Toni Entem.
- Correu obert.
- Una oportunitat perduda.
- Per una parròquia millor.
- L'equip F.C. Mariense benjamí.

DESEMBRE DE 1.988

- Una imatge val més que mil paraules.
- Qualque cosa més que "gamberros".
- Temps de matances.
- Les herbes.
- Els dominis de l'article salat.
- Amb una mica d'imaginació.
- Sa Xerradeta amb Magi Ferriol, Batle de Maria.
- El dia de la Investidura.
- Pàgina sanitària.
- Receptes de cuina.

DESEMBRE DE 1.989

- Casa de la Vila.
- Piscina Municipal.

- Sobren comentaris. Un poble sense rector.
- Escola d'adults.
- Sa Xerradeta amb Na Maria Sureda.
- Des del balcó de la Sala.
- Correu Obert.
- 1.989, l'any del X aniversari del Club Ciclista.

DESEMBRE DE 1.990

- Convocatòria de l'Assemblea General de "FENT CARRERANY".
- Maria al primer volum de "L'Onomasticon Cataloniae".
- Exposició de Fotografia Artística a "Sa Capella Fonda".
- Capm de golf a Son Pont? No, gràcies.
- Nadal de terra.
- Correu Obert.
- Sa Xerradeta amb en Joan Vives.
- Homenatge a Companys a Sa Capella Fonda.

DESEMBRE DE 1.991

- Exit de l'Exposició de Pere Mascaró.
- Crònica del viatge a Saragossa: Somriures i llàgrimes.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Toni Moliner.
- Nadal de Casa.
- El Salvador: fa dos anys.
- Exposició sobre Tirant Lo Blanc.
- Carrerany Esportiu: Cinc escaquistes de Maria participen al Campionat de Mallorca Individual.
- Feim Carrerany: Excursió Al Puig de Maria.

CASA DE LA VILA

ESBORRANY DE L'ACTA DEL PLE EXTRAORDINARI DEL 6 DE NOVEMBRE DE 1992

Assisteixen tots el regidors, està present de Secretari-Interventor provisional Antoni Alorda.

1.- Aprovació acta anterior del dia 26 de juny, per unanimitat.

2.- El batle dóna compte sucinta dels acords presos entre les dues sessions, la correspondència mantinguda i les principals gestions dutes a terme, en concret:

a) Subscripció al curs de biblioteques que es celebrarà a Ca'n Torró.

b) Nomenament per acord del MAP de secretari-interventor provisional de la Corporació, Antoni Alorda i Vilarrubias fins a la reincorporació del titular Bartomeu Marimón.

c) Resolucions d'alcaldia que aproven la primera i segona modificació dels pressupostos per a 1992.

3.- Tercera modificació de crèdits del pressupost per a 1992 amb finançament amb romanent líquid de tresoreria disponible del pressupost per a 1991. Després d'una breu deliberació sobre les partides afectades, els grups PP-UM i IDM argumenten la seva abstenció i sol·liciten una reunió amb la secretaria per aclarir alguns extrems. S'aprova per sis vots a favor, cinc del grup municipal socialista i un de Jaume Bergas, que suposen la majoria absoluta i tres abstencions.

4.- Informe favorable a l'interès social sol·licitat per l'entitat Matas, C&B. La Corporació, per unanimitat, aprovà la proposta de Batlia, atesa la instància presentada per Lluç Carbonell en la qual es sol·licitava declarar d'interès social les obres d'instal·lació d'una indústria càrnica fora del casc urbà de Maria.

5.- Informe favorable a l'interès social sol·licitat per la CTNE.

El sr. Pere Ribas, del grup IDM, fa constar que els pals fa un mes que estan col·locats. Feta l'advertència, la Corporació, per unanimitat aprovà la proposta d'Alcaldia de declarar d'interès social les obres d'instal·lació d'un pal de BE de fusta a la vorera del camí que duu a la carretera de Sta. Margalida i de tres pals BE de fusta en el mateix camí, segons documentació presentada.

6.- Proposta de nomenament de Secretari del Jutjat de Pau.

La Corporació, amb l'abstenció de quatre regidors, els membres dels grups municipals popular i independent, i cinc vots a favor, els dels regidors del PSOE aprovà la proposta d'Alcaldia següent: Atès que la secretaria del jutjat de pau de Maria era assumida pel secretari-interventor i que aquesta funció ha romàs vacant d'ençà de la comissió de serveis al sr. Bartomeu Marimón. Atesos els articles 50.3 i 51 de la llei de planta i demarcació judicial, llei 38/88 de 28 de desembre, atès que la sra. Francesca Ferriol i Pons forma part del personal depenent de l'Ajuntament de Maria i que, per la seva condició de llicenciada en dret, és considerada persona idònia.

7.- Declaració de compatibilitat a favor de la Sra. Francesca Ferriol i Pons. En aquest punt la Sra. Francesca Ferriol Sastre, portaveu del grup popular, argumenta l'abstenció del seu grup doncs considera que una sola persona vol abastar molt.

La Corporació, per sis vots a favor i tres abstencions, aprovà la proposta de Batlia de declarar la compatibilitat de la Sra. Francesca Ferriol i Pons per exercir d'assessora tributària i fiscal, sempre mentre que les remuneracions equiparables al complement específic no superin el 30% de les seves remuneracions bàsiques (exclosos els conceptes que remunerin l'antiquitat) i no es mancavi la competència de l'Ajuntament per establir l'horari i jornada de treball. Cal excloure el terme municipal de la Maria de la Salut de la compatibilitat au-

toritzada.

8.- Reciclar el paper per a millor utilització del recursos naturals. Atesa la moció presentada pel grup municipal IDM, el sr. Batle exposa que l'Ajuntament ja empra paper reciclat i que la recollida selectiva és un objectiu programàtic del seu grup, això no obstant, totes les propostes en aquest sentit tenen el seu cost i cal estudiar-les detingudament. Després d'una deliberació durant la qual tots els grups es pronunciaren a favor de mirar d'implementar les propostes del grup independent. La Corporació, per unanimitat, va acordar: crear una comissió formada pel sr. Bernat Quetglas del PSOE, sra. Francesca Ferriol del PP-UM i el sr. Pere Ribas dels IDM, per tal d'estudiar la viabilitat de les propostes presentades a fi de dur-les a terme, prevenint la partida escaient en els pressupostos per a 1993.

9.- Rebuig a la proposició de llei de modificació de la Llei d'Espais Naturals. La Sra. Francesca Ferriol al·lega en nom del grup PP-UM que el Govern Balear no pretén defugir la seva responsabilitat de protegir els espais naturals, ans al contrari, ara bé, calia donar solució a una sèrie d'urbanitzacions ja en marxa on hi ha invertits molts de doblers. A més recordà que altres pobles, governats pel PSOE, han demanat la modificació de la Llei a fi de poder autoritzar camps de golf, etc.

El sr. Batle discrepa i el sr. Bernat Quetglas apunta que amb arguments així no ens aturarem mai. La Corporació, per sis vots a favor, els del grup socialista i independent, i tres en contra, del PP-UM, aprova la petició de rebuig a la proposició de llei de modificació de la Llei d'espais naturals i l'adhesió a quantes accions democràtiques es realitzin per evidenciar davant els ciutadans la necessitat de defensar la L.E.N.

Precs i preguntes: El sr. Batle explica que atès el temps transcorregut d'ençà del darrer ple ha inclòs aquest punt a l'ordre del dia.

1.- El sr. Pere Ribas demana al sr. Secretari que elabori una relació amb les despeses efectuades entre juliol i octubre, aquest contesta que ja està elaborada i que està a disposició de l'oposició.

2.- El sr. Pere Ribas demana al sr. secretari si quan va prendre possessió va trobar-se amb una administració correcta.

El secretari contesta que gustosament contestarà a totes aquelles qüestions de fet que se li plantegin respecte de l'administració municipal, tal com la trobà i tal com vagi evolucionant, això no obstant no considera adequat fer-ne valoracions.

3.- La sra. Francisca demana com encara no s'han liquidat els dos manaments de pagament a justificar. El sr. Batle li contesta que, amb data vuit d'octubre, foren liquidats doncs es presentaren factures per les quantitats bestretes. Això és: les 250.000'- bestretes pel sr. Batle foren destinades al pagament ordinari de personal municipal ja que no hi havia secretari-interventor. Les 140.000'- bestretes a la sra. tesorera es destinaren a pagar una factura de Pryca. Atesa la manca de la precisió de la contesta, el sr. Batle convida a la sra. Ferriol a que s'entrevisti amb el secretari.

4.-La sra Fca. Ferriol demana per les bestretes a regidors en les despeses per festes. El sr. Batle contesta que hi ha una liquidació on hi consten i que se li donarà còpia.

5.- El sr. Tomeu Bergas del grup PP-UM demana respecte de la casa comprada per l'Ajuntament a la cantonada del carrer sa Raval i Costa i Llobera, si havien quedat a pagar 900.000'-Ptes. o fer obra. El sr. Batle li contesta que segons el conveni signat, l'Ajuntament s'obligava a pagar els doblers i fer la paret, tot i

que reconeix que va resultar molt car.

6.- La sra. Fca. Ferriol demana si les obres fetes al camí de Son Llebre ja s'han pagat. El sr. Batle contesta que encara no. Es confia incloure-les dins el pla de camins rurals atès el conveni entre la Mancomunitat de Pla i la Conselleria d'Agricultura. Tots els grups lamenten l'estat de molts dels camins rurals de Maria.

7.- El sr. Jaume Bergas, del PP-UM, prega que en la reforma circulatòria, el trànsit no passi per davant l'escola. El sr. Bernat Quetglas respon que la reforma encara està en estudi.

8.- El sr. Jaume Bergas insisteix en la queixa de què no s'han reparat les tuberies del carrer Major. El Batle ho accepta i l'anima a què presenti la queixa davant el contractista de les obres.

UNA VEGADA A L'ANY

Estic dubtant. No sé si posar-me a botar de content, o agafar una altra de les típiques empenyades a les quals -d'altra banda- ja m'hi hauria d'haver acostumat.

Supòs que haureu llegit per qualque raononet, de qualque diari, la gentil concessió que "ses senyories" (és a dir diputats i senadors) tenen la intenció d'atorgar-nos, a tots aquells que, "pobrets", no tenim la gloriosa llengua espanyola com a llengua pròpia i que anam pel món usant una llengua (eufemísticament anomenada "territorial", "autonòmica", "vernàcula", o fins i tot tal i com assenyala la Constitució "otra") diferent a la llengua oficial de l'estat.

Si els comptes no em surten malament, de la mort d'en Franco ja en deu fer més de 17 anys. De l'ascens d'una força "progressista" a la governabilitat de l'estat, ja en fa més de 10. Si s'ha necessitat tot aquest temps perquè "ses senyories" acordassin que una vegada a l'any, totes les llengües que existeixen en territori espanyol podran ser escoltades i usades al Congrés i al Senat; ¿quants de segles hauran de passar abans que s'autoritzi una cosa que sembla tan elemental com que tots els ciutadans de l'estat tinguin el dret a emprar la seva pròpia llengua en un lloc on se regula, se legisla, i se

debaten les qüestions que afecten a la vida d'aquest país?

Que no em venguin amb la història dels costos de la traducció simultània i de la solidaritat entre els pobles i altres herbes. Per solidaritat, la meua. O sinó, ja em direu que hi faig jo subvencionant, tant si vull com si no vull, una línia d'alta velocitat entre Madrid i Sevilla, quan les línies de transport públic dins de Mallorca necessiten una racionalització i una inversió espectacular per ser operatives i funcionals?

Això de poder parlar, un dia a l'any, en català, en basc, en gallec, al Congrés i al Senat espanyols, no deixa de ser un insult i una burla. Un procediment que em recorda totes aquestes celebracions que es fan anualment per tranquil·litzar consciències i butxaques a base de dedicar un dia a l'any a recordar fets i esdeveniments vergonyosos que encara duren: el dia del Domund, el dia de la Dona, el dia del Drets Humans, etc.

Hi ha moltes maneres de carregar-se cultures, pobles sencers i dissidents empenyosos, però no hi ha res més eficaç, més democràtic, i més còmode, que la fórmula trobada pels parlamentaris espanyols (i quan dic espanyols, vull dir tots; els que ho són i els que n'exerceixen, que d'aquests també n'hi ha i ben a prop). Com manco en parlem, millor.

Joan Gelabert

TECNOSPORT

PISCINAS
TENIS
SQUASH
POLIDEPORTIVOS
GUNITADOS
PAVIMENTOS POROSOS

Gremio Toneleros, 19 int. 2
Polígono Son Castelló
07009 PALMA DE MALLORCA
Tel. 75 74 00 - Fax 75 81 14
T. 1986

Loteria de Nadal

El portador d'aquesta papereta juga la quantitat de cent seixanta ptes., en el Sorteig que es celebrarà el 22 de Desembre de 1992, al número:

5.447

El Dipositari:
Associació Cultural
FENT CARRERANY Nº 00261
Sant Miquel, 51 - MARIA DE LA SALUT

Tota papereta rompuda serà nul·la. Caduca als tres mesos.

GRAF. BI-SA. - STA. MARGARITA

LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA: UNA FORMA MÉS DE CONTAMINACIÓ A LA SOCIETAT ACTUAL (II).

Pel que fa al tràfic aeri, és un dels renous més perillosos ja que el seu impacte i varietat no es limita als aeroports, afecta a moltes zones urbanes (S'Arenal, Sant Jordi) i rurals a tots els països del món.

L'avió és un dels medis de transport més utilitzats a la nostra societat i les expectatives són cada vegada més grosses. Els reactors dels avions són els responsables de l'impacte acústic tan fort quan s'enliren uns mil metres. En el cas d'un vol supersònic, l'avió provoca una ona sònica que pot escoltar-se a més de 50 quilòmetres. Després de moltes conferències a nivell internacional sobre el renou produït pels avions, en 1987 el Govern aprovà un Decret que limitava l'accés als aeroports espanyols exclusivament dels avions que complien els requisits fixats per les directrius de la C.E.E. Encara que sigui una mesura encertada, la seva efectivitat és limitada ja que els nivells sonors no depenen exclusivament dels renous dels avions sinó que influeixen el nombre d'operacions, l'hora del dia, l'ús dels terrenys de l'aeroport i totes les activitats originades al mateix aeroport.

El tràfic ferroviari no es considera un problema massa greu del punt de vista acústic

segons diferents enquestes de la població espanyola encara que amb la posta en funcionament del Tren d'Alta Velocitat (TAV) això pot canviar; en aquest cas el renou es produeix com a conseqüència del fregament de les rodes del tren amb rails sobretot quan travessen els ponts i altres estructures que provoquen una ampliació del renou. En conjunt i a velocitat de 200 km/h. augmenta la freqüència del renou i es detecta un so paregut al produït per un avió a reacció. De totes maneres, el renou produït per a la circulació de trens està en funció del tipus de tecnologia, els rails i el seu estat de conservació; en general són renous amb freqüència baixos exceptuant les estacions, molls de càrrega i descàrrega. Una solució neutralitzant d'aquest renou és enterrar la major part dels rails quan travessen les grans ciutats. Per sort, aquest tipus de contaminació no ens afecta massa a causa de la baixa incidència d'aquest medi de transport (Palma-Inca i Palma-Sóller). En aquest cas el renou es limita al pas del tren per a les diferents poblacions així com en funció de la seva freqüència.

Pere Crespi.

QUINTOS DEL 42

Els dies 24 i 25 d'octubre, el quintos nascuts a Maria l'any 1942 volgueren festejar els cinquanta anys a l'illa de Menorca.

Aprofitaren bé els dos dies d'estança: visitaren monuments prehistòrics, les ciutats de maó i Ciutadella, pujaren al Monte Toro, compraren formatge, gin i carquinyolis, baixaren fins a la cova d'en Xeroi...

A l'hora de dinar i sopar, tant a l'hotel de Cala en Forcat com al Moll de Mercadal feren un bon "cap de taula".

"SA NOSTRA" AMB EL PENSIONISTES

El passat divendres, dia 30 d'octubre, uns 183 pensionistes del nostre poble anaren d'excursió.

Partiren amb quatre autocars de la Plaça des Pou a les 9 h. i enfilaren cap a Montission de Porreres, on berenaren i es feren la foto que acompanya l'escrit.

De tornada a l'autocar seguiren cap a s'Arenal, Can Pastilla, Port d'Andrtx, Magaluf, on s'aturaren per a dinar. Dinaren a les 14'30 h. a l'hotel Guadalupe i després, com no, ballaren fins a les 16'30 h. en que començaren el viatge de tor-

EXCURSIÓ A SANT SALVADOR DE FELANITX

Més de vuitanta granadores del temple, acompanyades dels seus respectius marits i altres herbes, pujarem a Sant Salvador. La boira no ens deixà veure el panorama. Baixarem i cap al Mercat de Felanitx falta gent. I no vos dic res si en comprarem de torró a un venedor ambulat. I ens aturarem a escoltar les perdius i altres ocells que cantaven a una cinta. A la una en punt fórem a Ca'n Gostí, on tres paelles fumejaven com si sortís l'humor del foc de la terra. El

conyac i el whisky, obsequi de la casa, no va faltar a tots els tassons (tant d.homes com de dones). Això ajudà a fer un ball ben vitenc a la platja del Port de Manacor. I amb l'alegria de l'horabaixa visitarem la vila d'Artà i passant per se Pastores, cap a Maria falta gent.

Carrerany Esportiu

F.C. MARIENSE.

Continua la marxa del F.C. MARIENSE, en aquesta nova singladura, disputant el campionat de la lliga de tercera Regional en el grup B.

A cada jornada segueixen augmentant els espectadors que es donen cita al Poliesportiu de Sa Font, així com els número de socis, que ja està en 89, xifra que no podia es pensar al principi de la temporada i que està permetent poder anar tranquils econòmicament. En el moment de tancar aquest comentari es duu recaptada, en concepte de socis, la quantitat de 236.000' - pessetes, que sumades als ingressos per taquilla que s'han fet fins ara fan un total de 296.000' -. Pel que fa a les despeses pugen a un total de 231.955' - pessetes per la qual cosa queda un rossec en caixa de 64.745' - pessetes.

Passant a la part estrictament esportiva, el F.C. MARIENSE està situat en tercer lloc a la taula classificatòria per darrera dels equips de Casa Miss Jotul i del Búger. Es per això, que es pot considerar com a bona la trajectòria duita fins ara.

LLORET- 3 F.C. MARIENSE -4

Alineació: Xisco Castelló, Guillem Ferriol, Antoni Castelló, Antoni Font, Pere Jordà, Rafel Castelló, Pep Bergas, Joan Sabater, Rafel Mulet, Pep Bergas i Andreu Alcover.

Partit molt disputat on hi hagué moltes alternatives en el marcador. La primera part acabà amb el resultat de 1-1 i just començada la segona meitat, al cinc minuts de joc, el marcador reflectia un 3-1. Gràcies al suport de la gran quantitat d'aficionats de Maria que hi assistiren i recolzaren l'equip en aquells moments difícils, poc a poc el nostre MARIENSE va anar imposant el seu joc i el resultat final va ésser de 3-4 al seu favor. Foren el golejadors: Joan Sabater i Andreu Alcover, dues vegades cada un. Varen veure la targeta groga d'amonestació Rafel Castelló i Andreu Alcover.

Es lesionà n'Antoni Castelló que va sofrir rompuda de "muñeca".

FC MARIENSE-3 PORT POLLENÇA-1

Jugaren de sortida: Guillem Castelló, Guillem Ferriol, Bernat Quetglas, Toni Font, Pere Jordà, Joan Sabater, Pep Bergas, Joan

Gual, Rafel Mulet, Pep Bergas i Andreu Alcover.

Partit una mica brusc i dur. Després d'una bona primera part, em la que l'equip local marcà els 3 gols, va venir una segona en la que l'equip del Port de Pollença va dominar clarament i va aconseguir un gol. El partit acabà amb la victòria local per 3-1 amb gols de Rafel Mulet, dues vegades, i Pep Bergas. Varen veure la cartolina groga d'amonestació Bernat Quetglas, Tomeu Quetglas i Toni Font.

F.C. MARIENSE -0 AT. SENCELLES -1

Partit un tant estrany, en l'única ocasió que va tenir l'equip visitant va marcar, en la primera part. A rel de la treta d'una falta, es ficà la pilota en la nostra porteria amb la mala fortuna que Xisco Castelló es va trobar una mica adelantat i la se va "beure". La segona part fou un total domini del F.C. MARIENSE emperò no va poder ser i es va perdre el primer partit de la temporada. Al descans del partit i com a mostra de la confiança que l'afició té amb l'equip, tothom veia possible la victòria. L'afició va tenir esperança fins al final i va saber encaixar esportivament el resultat advers.

Jugaren inicialment: Xisco Castelló, Guillem Ferriol, Bernat Quetglas, Toni Font, Pere Jordà, Rafel Castelló, Pep Bergas, Joan Gual, Rafel Mulet, Joan Sabater i Andreu Alcover. Va ésser amonestat Toni Font.

Els propers partits a disputar-se en el Poliesportiu de Sa Font són els següents:

06 de Desembre a les 15'30:

F.C. MARIENSE -BUGER

14 de Desembre a les 15'30:

F.C. MARIENSE -SANTJOAN

Pep Ferriol.

Carrerany Esportiu

--CICLISME--

Preparant la nova temporada

Després de finalitzar la temporada competitiva de 1.992, el Club Ciclista Maria de la Salut, ha continuat treballant amb l'objectiu de seguir la tasca iniciada anys anteriors que contempla la promoció del ciclisme entre els joves esportistes, a més de continuar en el ciclisme social que tantes alegries ens ha proporcionat.

Per aconseguir uns bons resultats esportius a la propera temporada, hem treballat en dues vertents. La primera, encaminada a formar bons esportistes abans que ciclistes. En aquest sentit, els nostres esportistes, quasi sempre entre vint i trenta, han cuidat el seu estat físic a les sessions de preparació.

Aquestes s'han desenvolupades, els dissabtes, diumenges i festius, a llocs diversos com la platja d'Es Trenc, Lluc, el camp de futbol del nostre poble, l'embassament de Cúber, el puig de Randa, els pinars de la platja de Muro o els boscs de Son Serra. Aquestes sessions s'han complementades amb altres que, en dimarts i dijous, hem realitzat al gimnàs "Squashbol", de Manacor. El nostre preparador físic, Juan Manuel Márquez, ha cuidat tots els detalls per aconseguir una bona progressió i millorament físic.

A més de cercar la bona preparació física del nostres representants, hem reforçat el conjunt amb algunes noves incorporacions. Pau Pira, Joan Barceló i Antoni Martorell seran els nous fitxatges. Així, la plantilla ha quedada configurada de la següent manera:

EQUIP MASCULÍ

Aleví:

Pau Pira
Joan Barceló
Guillem Beltrán

Infantil:

Antoni Martorell
Damià Barceló

Cadet:

Rafel Campins
Oscar Fernández
Pere Roca
Antoni Obrador
Llorenç Seguí
Joan Seguí
Xisco J. Mulet
Daniel Estarellas

EQUIP FEMENÍ

Aleví:

Cristina Fernández

Infantil:

Eva Fuster
Victòria Montiel
Margalida Munar
Magdalena Márquez

Juvenil:

Maria Jesús Beltrán
María Antònia Márquez

Aficionada:

Magdalena Beltrán
Margalida Fullana

Pel que fa a la composició de l'equip femení, hem de puntualitzar que la incorporació de Margalida Fullana està pendent de les ofertes que li puguin arribar d'algun dels equips peninsulars. La guanyadora, cinc vegades, de l'escalada a Montjuïc podria tenir una proposició per formar part de la selecció nacional. Si arribàs aquesta situació la seva incorporació al nostre equip seria impossible. Si s'integra dins alguna formació peninsular, a les proves que disputàs a Mallorca, lluiria el nostre maillot.

LES NOVES INCORPORACIONS

A la relació de nins i nines que hem esmentat a l'apartat anterior, haureu vist alguns noms nous. Són les noves incorporacions de cara a la propera temporada ciclista.

Pau Pira: Mariando, ha complit onze anys. Després d'alguns anys de participar a les curses per a locals que hem organitzar, debutarà a la competició oficial en categoria aleví.

Carrerany Esportiu

Joan Barceló: Petrer, germà de Damià, el ciclista que tantes alegries ens ha donat en el 92, en la divisió aleví. La mateixa on competirà Joan a la seva estrena en competicions oficials on podrà demostrar les seves grans condicions. Serà la temporada del seu debut.

Antoni Martorell: Alaroner, serà el company de Damià Barceló en categoria infantil. Al llarg de la temporada del 91 va guanyar -excepte una- totes les curses per a alevins. Els seus dos germans majors també han estat un factor determinant pel fitxatge d'aquest jove valor que sempre ha defensat els interessos de l'Agrupació Ciclista de Sineu. La del 93 serà la primera temporada en categoria cadet.

Rafel Campins: Sineuer i cosí d'Antoni Mulet. La incorporació del darrer com a director esportiu ha estat un factor determinant pel fitxatge d'aquest jove valor que sempre ha defensat els interessos de l'Agrupació Ciclista de Sineu. La del 93 serà la primera temporada en categoria cadet.

Eva Fuster: Natural de Sineu. Des del seu debut havia estat al Club Ciclista Ciutat. Gaudeix d'unes bones condicions ciclistes i d'una gran amistat amb la resta de components del nostre equip femení. La del 93 serà la segona temporada com a infantil.

Antoni Mulet: Poques coses podem dir d'Antoni que no coneguim els seguidors del ciclisme a Maria. Una persona magnífica que poseeix una brillant trajectòria esportiva. Creim que la seva experiència serà un dels factors determinants de cara a les moltes alegries que, estam segurs, ens donarà la propera temporada.

ESPORSORITZACIÓ DELS EQUIPS

Per afrontar una nova campanya, amb la plantilla més àmplia del panorama ciclista de la nostra Comunitat Autònoma, a més de la important col.laboració de l'Ajuntament de Maria de la Salut, la marca comercial que comanda Guillem Garí, el Restaurant Es Cruce, de Vilafranca, esponsoritzarà l'equip masculí, mentre que la formació femenina defensarà l'anagrama de S'Hostal des Pla. Tots ells, amb la important col.laboració de la firma comercial que fabrica la roba, Vestisport, gràcies a que el seu representant a Mallorca és el pare de Xisco Mulet.

Malgrat que en el comentari anterior es faci referència als equips masculí i femení, no hem d'oblidar que la firma comercial Pretensats Antoni Carbonell estarà als maillots de la formació social juntament amb la de Transports i Excavacions Fonthisa, de forma semblant a la campanya anterior. Està encara pendent la confirmació de la publicitat que lluirem als culots de l'equip social.

LA PANERA DE NADAL

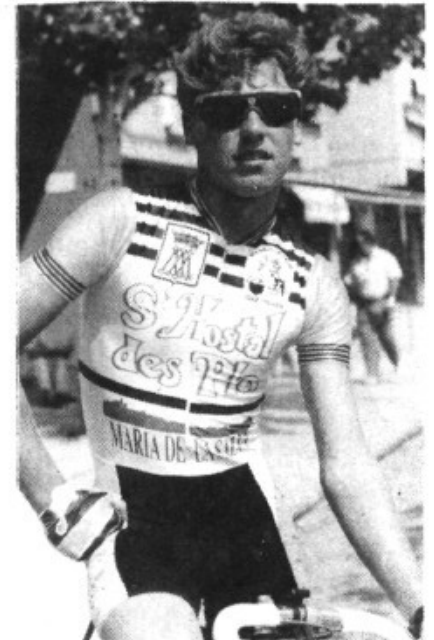
El proper dia 23 de desembre, dimecres, en combinació amb les tres darreres xifres del sorteig de l'O.N.C.E., rifarem una gran panera de Nadal. Amb la important col.laboració de Tecnosport, hem confeccionat mil paperetes que esperam tinguin una bona acollida entre els habitants del nostre poble. El seu preu és de cent pessetes cada una. Una quantitat petita per a les persones que desitgin col.laborar amb la nostra entitat.

LA "CARRERA DEL PAVO"

Quan s'aproximen les festes de Nadal, ja pensam amb la "Carrera del Pavo", la darrera fita competitiva de la temporada, on la família ciclista illenca se reuneix, abans que per competir, amb l'objectiu de felicitar-se per les festes de Nadal i any nou.

De forma semblant als anys anteriors, la prova d'enguany, se realitzarà a la barriada palmessana de s'Indiateria el diumenge anterior al dia de Nadal. Així, el dia 20 de desembre, a partir de les nou del matí, s'iniciaran les curses a les quals hi participarem en les categories d'alevins, infantils, femines, cadets i socials.

Esperam tenir una bona actuació i aconseguir alguns indiets per poder fer uns bons escaldums com l'any passat. Després vendrà l'Assemblea General, la xocolatada, els foguerons, la conferència de medicina esportiva,...

REESTRUCTURACIÓ DE CATEGORIES

De cara a la campanya competitiva del 93, la Federació Territorial Balear ha fixat una nova divisió de categories que afecten als ciclistes majors de trenta anys. Aquestes son les edats i categories establertes:

Categ.	Edat	Naixement
Af Esp	de 30 a 35	del 58 al 65
Vet-A	de 36 a 44	del 49 al 57
Vet-B	de 45 a 53	del 40 al 48
Vet-C	de 54 o més	del 47 i art

Club Ciclista Maria de la Salut

FEIM CARRERANY

El passat Diumenge dia 15 de Novembre, anàrem d'excursió a Sa Talaia d'Alcúdia. Partim de la Plaça des Pou al voltant de les 9'30 h. uns quatre cotxes, camí d'Alcúdia i cap a La Victòria, on ja n'hi havia que ens esperaven.

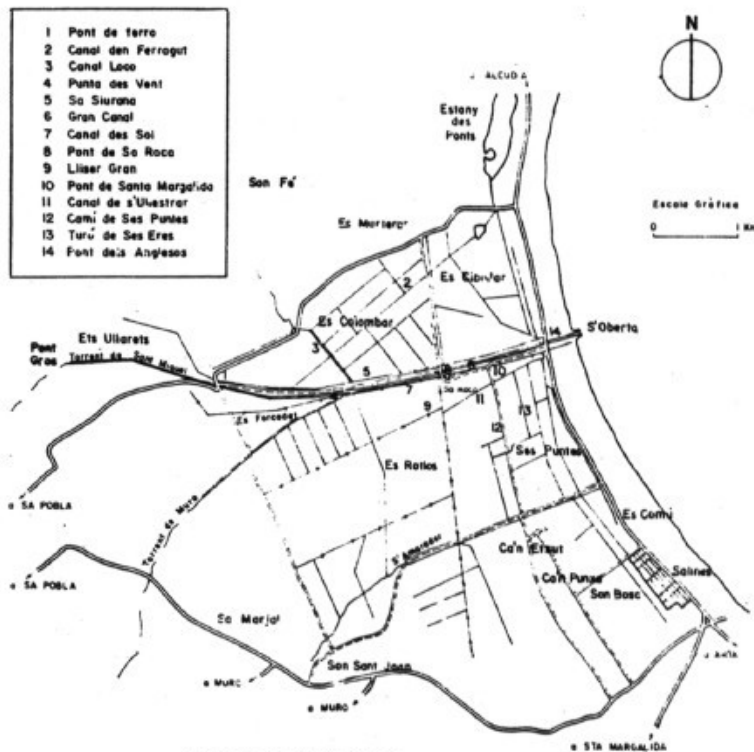
Deixàrem els cotxes a l'esplanada de l'ermita i agafant el camí de la dreta ens encaminàrem cap a Sa Penya Roja o Des Migdia i quan arribàrem al final no trobàvem el canó, cosa que ens extranyà, el cercàrem i aconseguírem tobar-lo. Valgué la pena ja que des d'allà es poden contemplar paisatges difícils de descriure i d'innegable bellesa. Només dos aconseguírem veure el canó ja que els altres tornaren cal al camí principal.

Una vegada tots plegats, seguírem camí cap a Sa Talaia, que culminàrem prop de la una del migdia.

Dinàrem, férem una torrada i baixàrem a fer els cafès al restaurant que hi ha al costat de l'ermita. Gaudirem d'un dia prou bo, encara que la boira o calitja no arribàs a aclarir del tot.

EXCURSIÓ A S'ALBUFERA

- 1 Pont de ferro
- 2 Canal del Ferroput
- 3 Canal Loo
- 4 Punta des Vent
- 5 Sa Siurana
- 6 Gran Canal
- 7 Canal des Sol
- 8 Pont de Sa Roca
- 9 Llaier Gran
- 10 Pont de Santa Margalida
- 11 Canal de s'Ulestror
- 12 Camí de Ses Puntes
- 13 Turó de Ses Eres
- 14 Font deis Angleses

S'Albufera de Mallorca.

De cara al mes de Desembre tenim previst visitar el Parc Natural de S'Albufera. Serà concretament el dia 13.

S'Albufera és un dels principals accidents geomorfològics de Mallorca que encara no hem visitat.

S'Albufera ha estat explotada des de l'antiguitat pels romans, àrabs, ja al segle XVII s'anà configurant la Marjal, al segle XVIII hi funcionava un complex sistema de pesca que proporcionava peix fresc i salat a Ciutat, un segle més tard, en el XIX, per motius sanitaris comencen els ambiciosos projectes de dessecació de s'Albufera amb l'obertura de canals que permeten la sortida a l'la mar de l'aigua que porten els torrents de Muro i de Sant Miquel. Aquests projectes no es dugueren a terme ja que tanta aigua com extreien les bombes, tanta en tornava a entrar, la qual cosa significa la quebra de la companyia anglesa "New Majorca Land Co.", encarregada del projecte.

La sortida serà a les 9 h. des de la Plaça des Pou.

Onofre Sureda Ribas.

AUTORS 1992

HAN ESCRIT, DIBUIXAT, FOTOGRAFIAT.
REPARTIT... "FENT CARRERANY" AL
LLARG DE 1992 LES SEGÜENTS PER-
SONES I ENTITATS:

ADENA

Arbona, Onofre

Associació de la Terdera Edat de
Maria de la Salut

Bril Bosch, Pere

Capó Planes

Carbonell, Joan

Carbonell, Antoni

Club ciclista de Maria de la Salut

Conselleria de Cultura

Coordinadora local de Santa Maria
contra la macropresó

Crespi i Salom, Pere

Crespi, Pedrona

Femenia, Maria Magdalena

Ferriol, Bartomeu

Ferriol, Maria

Ferriol Mas, Maria

Ferriol, Pep

Ferriol Bauzá, Magi

Fiol Galmés, Martina

Fons Pascual, Pere

Font Mestre, Maribel

Font Munar, Margalida

Fullana llompart, Miquel

Gelabert Mas, Joan

Grup municipal del PP-UM

Grup d'Ornitologia Balear

Hodjekins, Matra

Independents de Maria

Joan de Son Matet, l'amo

Klynhout, Claudio

Mancomunitat Pla de Mallorca

Manzanal, Antònia

Mas Font, Francesca Maria

Mas Gomila Margalida

Mas Vicens, Margalida

Mas i Vives, Joan

Mascaró, Angela

Mestre Llompart, Jaume

Mestre Mayol, Antoni

Monjo, Maria de la Salut

Morey Mas, Miquel

Negre, Andreu

Oliver Roig, Miquel

Pastor, Tòfol

Pastor Sureda, Bartomeu

Perelló, Margalida

Pozo Mas, Enric

Queralt Gibert, Joana Maria

Revista Algebeli

Revista Mel i Sucre

Ribas Colombram, Pere

Roig Quetglas, Joan

Santandreu Sureda, Jaume

Soler i Cladera, Cristòfol

Sureda Colombram, Antònia Maria

Sureda Ribas, Onofre

Sureda Ribas, Pere

TermCat

Tomàs, Francisco

Tugores, Miquel

INDEX 1992

AGRICULTURA

Agricultura ecològica: Què és i què no és. 98

ALTRES

Aniversari de l'Estatut i Pacte Autònom 56

Resurrecció dels morts i la vida eterna 82

Premsa en català: Cavall Fort i El Temps 87

Confirmacions 1992 111

Constituit el consorci d'informàtica 117

Local de Mallorca 117

Llibertat religiosa 133

Carta de n'Antònia Bergas Ordinas 155

Retrat d'un retratista 171

Camps de Maria 173

L'hospital d'Inca no pot patir més demores 215

La llengua màgica 223

Contra la macropresó de Mallorca 239

Tenir una deficiència física no vol dir

ser manco vàlid que un altre 247

La planta asfàltica d'Es Puig, a debat 248

Qui no vol recordar el seu passat,

està condemnat a tornar-lo viure 251

La contaminació acústica: Una forma

més de contaminació a la societat actual (I) 261

La coontaminació acústica: Una forma

més de contaminació a la societat actual (II) 283

BULLIT DE NOTÍCIES

14, 40, 64, 88, 112, 134, 156, 180, 206, 232, 256 i 276

CARRERANY ESPORTIU: CICLISME

24, 49, 74, 98, 121, 140, 165, 190, 218, 240, 266 i 276

CARRERANY ESPORTIU: ESCACS

24, 50, 217.

CARRERANY ESPORTIU: FUTBOL

49, 75, 217, 242, 264 i 285

CASA DE LA VILA

Ple de dia 27-12-91 35

Ple de dia 31 01-92 58

Pressuposts per a 1992 83

Ple de dia 6-11-92 280

CONVOCATÒRIES

Concurs de redacció 139

DEMOGRAFIA. TELÈFONS D'INTERÈS

16, 42, 66, 90, 114, 136, 158, 182, 208, 234, 258 i 278

ECOLOGIA I NATURA

La Serra de Tramuntana, Parc Natural 188

La Serra de Tramuntana, Parc Natural 204

Manifest en defensa de la Llei D'Espais

Naturals 250

El parc natural de s'Albufera 262

EDITORIAL I SUMARI

2, 30, 54, 78, 102, 126, 146, 170, 194, 222, 246 i 270

EDUCACIÓ I CULTURA

Mostra "Mans de dona" 93

Vetlada poètica a sa Capella Fonda 118

Viatge a Andalusia 127

Rutes Balears, confluències culturals

de la mediterrània 138

El Gabinet de Terminologia: Un altre

sevei al vostre abast 174

Breus preguntes a Joan Sabater Font,

regidor d'Educació, Cultura i Esports 190

Acampada del Cicle Inicial i preescolar

a Can Picafort 192

Xerrada sobre cultura popular 202

II jornades culturals i esportives 210

FEIM CARRERANY: EXCURSIONS

Els molins de Llinàs 28

Sa Torre Picada 52

Biniaraix, L'Ofre i Es Cornador 76

Biniaraix, L'Ofre i Es Cornador 100

La Trapa 124

La Trapa 144

Aquacity 168

Aquacity 220

Sa Penya Roja i s'Atalaia 268

S'albufera 288

FENT CARRERANY: ACTIVITATS

Assemblea General Ordinària 23

IV Certamen de Fotografia 31

IV Certamen de Fotografia 56

IV Certamen de Fotografia 79

IV Certamen de Fotografia 103

Exit de l'exposició de Pere Mascaró

a Sa Pobla 171

Exposició de Pep Roig a Sa Capella Fonda 244

FESTES

Nadal a Maria 12

Rua 92 70

Setmana Santa 82

Pasqua 92 106

El segon brot d'olivera 111

Acaben els cursos escolars i de l'esplai 162

Festa religiosa 195

Programa de festes de la Mare de Déu	196	POEMES I GLOSES	
Pregó de les Festes de 1991	198	Gloses que toquen punts	68
Una visió de les festes	235	Esport en germanor	187
Nadal a la Capella Fonda	271	L'amo en Joan de Son Matet	214
HISTÒRIA		PORTADES	
Les nostres possessions: Montblanc	3	N'Antònia M ^a Sureda, la sibilla	1
Les nostres possessions: Roqueta-1	148	Els reis	29
Les nostres possessions: Roqueta-2	224	Sa Rua Escolar	53
Les nostres possessions: Roqueta-3	272	Exposició "Nadal de Casa"	77
INDEPENDÈNCIA		Premi Local de Fotografia	101
Un poble que perd la por, recobra la llibertat	80	L'escola a l'Expo 92	125
Angel Colom, a Ses Tarragonas	184	Roqueta	145
Cap a la independència passant per ses Tarragonas	185	Oli d'en Falcó	169
Final de Ses Tarragonas 92	236	Imatge de la Mare de Déu	193
MANCOMUNITAT DES PLA		Daniel Estarellas, medalla de Plata	221
Cursos de formació	59	Novembre, Tots Sants	245
Memòria 1991	94	Mascota de la biblioteca municipal	269
Primera jornada de treball pels regidors dels ajuntaments de la Mancomunitat	164	PREMSA FORANA	
Assistència Social	260	Trobada PSOE-Prensa Forana a Maria	11
MÚSICA		Trobada del Conseller d'Agricultura i Pesca, Pere J. Morey, amb la Prensa Forana	48
XV Mostra de la Cançó Infantil i Juvenil	44	El nou casal	79
Concert de Nadal	45	El mes gran de la premsa Forana	130
Concert: Temes de cinema	73	Assemblea General	257
Maria de la Salut, música	81	TEMPS, EL TEMPS PASSAT	
OPINIÓ		17, 43, 67, 91, 115, 137, 159, 183, 209, 235, 259 i 279	
Visca la tradició! Visca la monarquia!	22	TERCERA EDAT	
Rèplica a un article de Gabernas al Diari Balears	22	Tercera Edat	57
Un poc de tot i una pinta molt ample	32	Notícies de la Tercera Edat	147
De pinte en ample	33	XERRADETA, SA	
Ja tenim "pastanaga"	33	L'amo en Pau Colombram Mieres	18
La paraula de l'oposició a l'Ajuntament de Maria	46	Madò Angela Mascaró Bergas	36
Nota informativa dels independents de Maria	95	L'amo en Bartomeu Ferriol Quetglas	80
Política i dictadures	96	L'amo en Toni Carbonell Bergas	84
"Amb la dictadura no hi havia res d'això de política"	97	Sor Joana Buryola Mestre	108
L'altre certamen de fotografia	116	N'Antònia Torelló Martí	130
Intromissions intolerables	151	Madò Margalida Font Munar	152
"No volem manipular res."	160	El matrimoni Joan Bergas Mascaró i Antònia Carbonell Negre	175
Les receptes alemanyes	186	Mestre Miquel Carbonell Gelabert	227
Tornar viure	216	En Magj Ferriol Bauzá	252
Independents de Maria	237		
A en Mir i Mir	238		
Una vegada a l'any	282		

